

[Aksel Larsen.]

og dens omfang og råder over eksport og import. Det er også disse kredse, der fastsætter priser, avancer og udbytter, og hvis de ønsker, at der skal holdes igen, bør de sandt for dyden gå foran og vise det gode eksempel. Men de er slet ikke hjemme, når det gælder disse fundamentale spørgsmål. Nej, deres fortjeneste er et helligt område, og deres dispositionsret ønsker de ikke udsat for selv den mindste beskæring. Der må ellers være nok at tage fat på. Hvem driver i det hele taget priserne op? Mon ikke det er det private erhvervslivs udøvere? Hidtil har de ikke haft så meget som en eneste store at tilbyde i nedgang. Til gengæld jagter de arbejds-lønnen og dyrtidsreguleringen.“

Søren Olesen: Den ærede ordfører for forslagsstillerne begrundet sit forslag om at nedsætte et udvalg til undersøgelse af disse økonomiske forhold med, at han mener, at de forskellige økonomiske faktorer undertiden trækker i forskellig retning, medens de burde samarbejde med regeringen og nationalbanken og, om jeg så må sige, trække i samme retning, så der kunne tilrettelægges en økonomisk politik på lang sigt.

Jeg er ikke sikker på, at dette grundlag er rigtigt. Jeg vil mene, at det netop er de forskellige faktorerens opgave til virke modsat, at modvirke hinanden, at frembringe den vekselvirkning, som skal give det sunde samfund. Tænk, hvad der ville ske, hvis de nu trak i samme retning og den retning så var forkert! Så ville vi jo stå overfor det fuldstændige sammenbrud.

Det fremgår ikke rigtig klart af de bemærkninger, der ledsager forslaget til folketingsbeslutning, eller af den tale, ordføreren for forslagsstillerne har holdt, om han mener, at det er staten som sådan, der skal tilrettelægge den økonomiske politik, og erhvervslivet, der skal følge den. Jeg mener, det må være omvendt, at det må være erhvervslivet, der tilrettelægger produktionen, sådan som det nu er mest rentabelt, og sådan som de mænd, der står i det praktiske arbejde, skønner at det er rigtigt under de givne forhold, og så må det være statens og regeringens opgave at påse, at

erhvervslivet ikke ved monopoldannelser misbruger sin magt eller ved hjælp af told, restriktioner og lignende foranstaltninger udbytter andre kredse af befolkningen, og det må videre være regeringens opgave gennem skattepolitikken og den øvrige økonomiske politik at undgå at forfordle visse kredse og begunstige andre.

Jeg må give det ærede medlem hr. Martin ret i, at pengeudpumpning og pengeopsugning kan medføre store forandringer i det økonomiske liv, selvom de balancerer, for man suger jo ikke ind ad det samme rør, som man pumper ud ad. Man pumper penge ud til visse erhvervsgrupper og suger penge ind fra andre erhvervsgrupper, og derfor kan systemet bringe store forandringer i det økonomiske liv.

Jeg mener, det rigtige må være, at staten optræder som den neutrale part, den objektive part, der sørger for, at de øvrige parter ikke begår overgreb imod hinanden. Men iøvrigt må man lade erhvervslivet tilrettelægge den økonomiske udvikling under hensyn til det, som tidene kræver.

En økonomisk politik på lang sigt, er det ikke en umulig opgave? Det økonomiske liv lader sig jo ikke sådan lede, og der er i hvert fald meget få, hvis der i det hele taget er nogen, der kan forudse, hvordan den økonomiske udvikling vil foregå på lang sigt. Derfor skal man ikke fastlægge den økonomiske politik på lang sigt; man skal have en bevægelig politik, der retter sig efter de økonomiske forhold, som vi har, og som kommer til os udefra, en politik, som fremgår af den vekselvirkning, de forskellige erhvervsgræne nu engang har med hinanden.

Jeg mener, at staten er den dårligste til at tilrettelægge den økonomiske politik, idet den jo ikke kan overse alle forhold, det er ganske umuligt. Derimod kan de enkelte erhvervsgræne overse deres egne forhold og handle, som det er rimeligt efter deres egne interesser; det modvirkes så måske af andre erhvervs interesser, og det er der ikke noget unaturligt i.

Der har været talt lidt om priserne og hele den øjeblikkelige stilling i så henseende. Hvis arbejdsgivere og arbejdere mener, at de har så heldige og gode økonomiske vilkår, at man kan forhøje lønningerne, ja, så kan jeg ikke indse, at der er noget som helst forkert i dette. At det har visse indvirk-